

Sve naše (ni)je loše

Autor Administrator

Sve naše (ni)je loše Nije sramota biti Hrvat, ali je peh! To je prevladavajuæi odnos Hrvata prema samima sebi! U bolnièkom sam hodniku sluèajno naletio na staru znanicu, najbolju našu kiparicu. Svojedobno smo u poluilegalni pomagali Fernkornovu Banu da se vrati na svoje staro mjesto, a sada smo se, eto, sreli u ustanovi od koje smo oèekivali da našim bližnjima pomogne da nam se što prije vrate.

Ona je došla u posjet bratu, ja ženi. I naravno, kako to veæ biva u takvim prilikama, odmah smo na brzinu razmijenili zdravstvene biltene. Bolesti ko bolesti: onima kojih se tièu vrlo dramatiène su, ostali o njima ne žele slušati. Dakle, ovdje neæe biti rijeèi o bolesti, nego o jednom detalju iz kiparièine prièe o bolesnom bratu i o jednom teškom kompleksu koji je veæ odavno postao dijelom našeg nacionalnog znaèaja. Kiparièin brat, naime živi u Londonu, ali se došao lijeèiti u Zagreb, jer su naše, hrvatske javne bolnice bolje od engleskih! To ne može biti! viknuo je iz mene spomenuti kompleks, inaèe bogato oprimjeren u mnogim vrlo starim hrvatskim poslovicama, od kojih mi je pri ruci ova: Što je god naše, to je loše! Englesko, pa gore od hrvatskog! A, zapravo, zašto ne? Što to imaju Englezi, a nemaju Hrvati? Njih je više, bogatiji su, dugo žive u svojoj slobodnoj državi, donedavno su vladali s pola svijeta, a ni sad im ne ide loše, sve je to toèeno. No, kad se usporeðujemo u razmjeru, kad se èetiri i pol milijuna Hrvata usporedi s èetiri i pol milijuna Engleza ili, kao što je to u nogometnoj igri, kad se sa svake strane nađe po jedanaest igraèa, Hrvati ne moraju proæi lošije, a mogu biti i bolji, pa i pobjeðivati, kao što u posljednje vrijeme pobjeðuju u nogometu. A imamo i bolje javne bolnice. Jesmo i možemo biti bolji od drugih, ali ta istina vrlo teško, zapravo, nikako, ne probija èeliènu opnu našeg kompleksa da smo i kao pojedinci, i kao narod, i kao država u svemu inferiorni drugima. Nije sramota biti hrvat, ali je peh! To je prevladavajuæi odnos Hrvata prema samima sebi. Mnogi je Hrvat uvjeren da æe biti to bolji (moderniji), drugima prihvatljiviji, uspješniji) što ode dalje od sebe. Dok se veæina drugih naroda prema vlastitim ishodištima, tradiciji, običajima, svojoj kulturi... odnosi kao i prema vodi, zraku i kruhu, Hrvat (osobito onaj u vlasti) gotovo da zazire od svega što s njegovim ishodištem ima ikakvu vezu, u stalnom strahu da ne bude proglašen nationalistom. Dok elitne postrojbe britanske vojske marširaju uz zvuk gajdi, a najotmjene austrijske gospoðe na plesove odlaze u narodnoj nošnji, kod nas se na tamburicu, gajde, lièku kapu, gangu, sopile, dalmatinski opanak, narodno kolo... gleda kao na simbole zaostalosti. Dobro, prije nam, recimo, nisu dali drugi. Ali tko nam ne da danas? Dokle æemo se u svojoj zemlji ponašati kao da nismo odavde? U mnogo èemu – a ne samo u kvaliteti javne bolnice u Vinogradskoj- nadmašujemo druge, no najjaèi smo ipak u tom prastarom kompleksu da je sve naše loše. Josip Pavieèiae, Veèernji list, 25. 10. 2007.